

Моніторинг оцінювання якості освітнього процесу
в Черкаському державному бізнес-коледжі здобувачами,
які навчаються за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

у 2020-2021 н.р.

Орієнтація Черкаського державного бізнес - коледжу на студента, як споживача освітніх послуг, в системі управління якістю освітнього процесу означає, по-перше, визначення ступеня задоволеності здобувачів вищої освіти організацією навчально- виховного процесу, по-друге, така оцінка необхідна для коригування дій в освітніх процесах шляхом внесення змін в освітні програми, управління, організацію та технології навчання. Мета анкетування – аналіз задоволення студентів рівнем якості отриманих освітніх послуг.

Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти проводився шляхом online опитування. Опитування проводилося з 23 березня 2021 р. по 7 квітня 2021р. В опитуванні взяли участь здобувачі ОП «Підприємництво, освіта та біржова діяльність» різних рівнів освіти: вищої освіти та фахової передвищої освіти.

Всього опитано 88 студентів. Серед опитаних респондентів що складає 88 осіб або 100% навчаються за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за різними рівнями освіти. Такий підхід має на меті виявити недоліки за всіма рівнями потенційно можливої освітньої траєкторії за ОП «Підприємництво, освіта та біржова діяльність».

На запитання «**Який ступінь / рівень освіти Ви здобуваєте?**» 45 осіб або 51% респондентів із числа опитаних здобувачів вищої освіти зазначили, що здобувають ОКР «молодшого спеціаліста», ОПС «фаховий молодший бакалавр» - 26 осіб що складає 30%, 17 осіб або 19% освітній ступінь «бакалавр» (рис. 1).

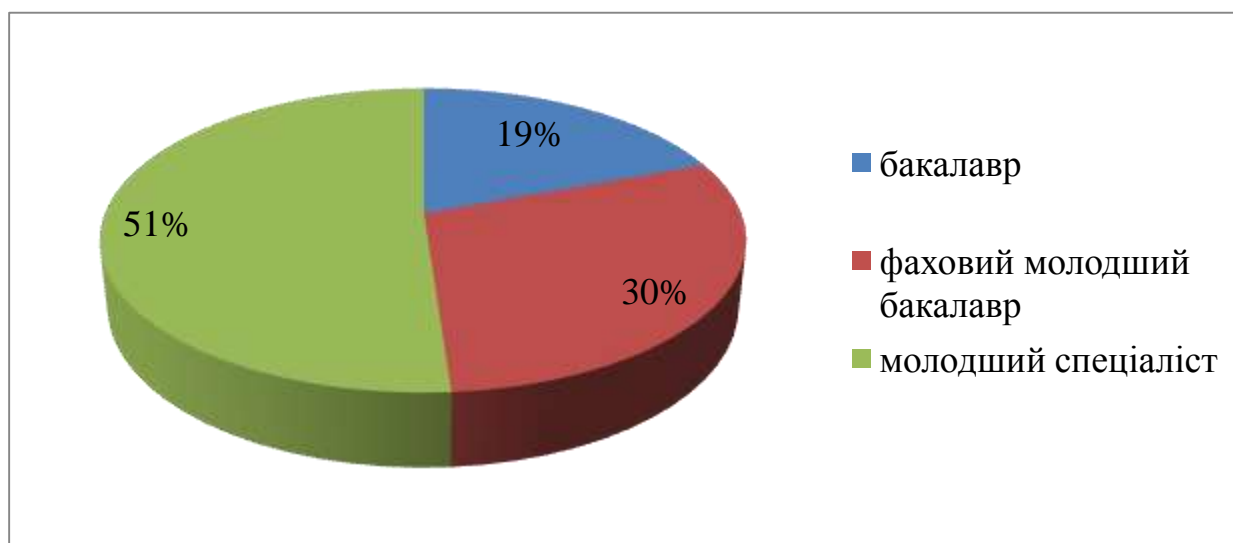

Рис. 1. Відповіді на запитання «Який ступінь / рівень освіти Ви здобуваєте?», %

На запитання «*Чи задовольняє Вас якість підготовки за обраною освітньою програмою (спеціальністю) в ЧДБК?*» 39% респондентів із числа опитаних здобувачів вищої освіти зазначили - так, 50% – скоріше так, 8%- скоріше ні, 3% -ні. (рис. 2).

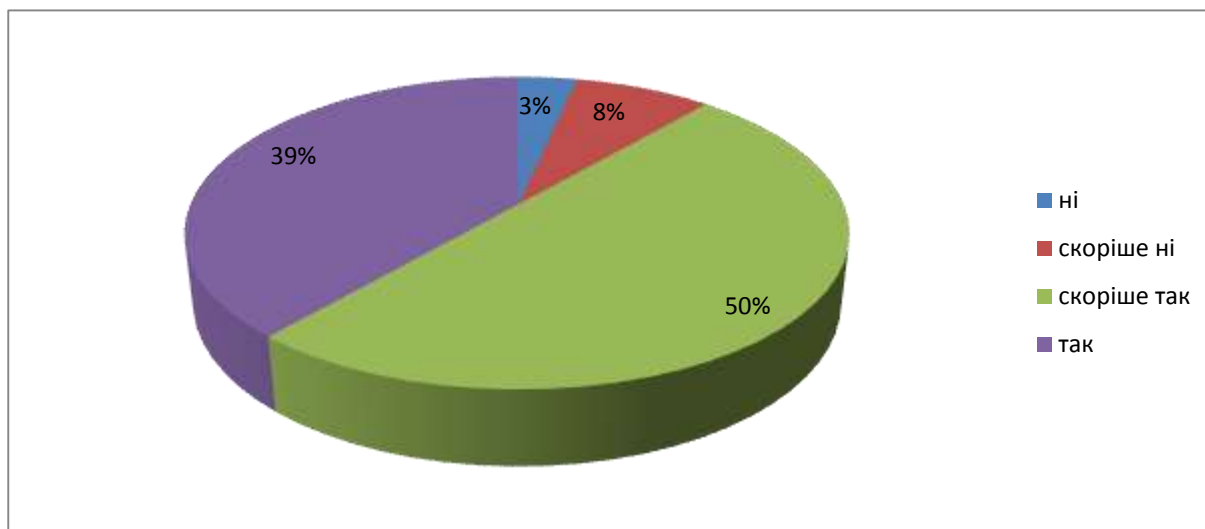

Рис. 2. «*Чи задовольняє Вас якість підготовки за обраною освітньою програмою (спеціальністю) в ЧДБК?*», %

Серед учасників опитування 24 студенти (27%) задоволені системою інформування щодо освітнього процесу впродовж навчального періоду, 47 (54%) – скоріше задоволені, 10 здобувачів (11%) – скоріше не задоволені і 7 (8%) – не задоволені.

На запитання анкети «*Чи є навчання за обраною освітньою програмою (спеціальністю) сучасним та практично орієнтованим?*», 36 респондентів що складає 45% відповіли – так, 33 (42%) – скоріше так, 7 (9%) – скоріше ні, 3 (4%)- ні. (рис.3)

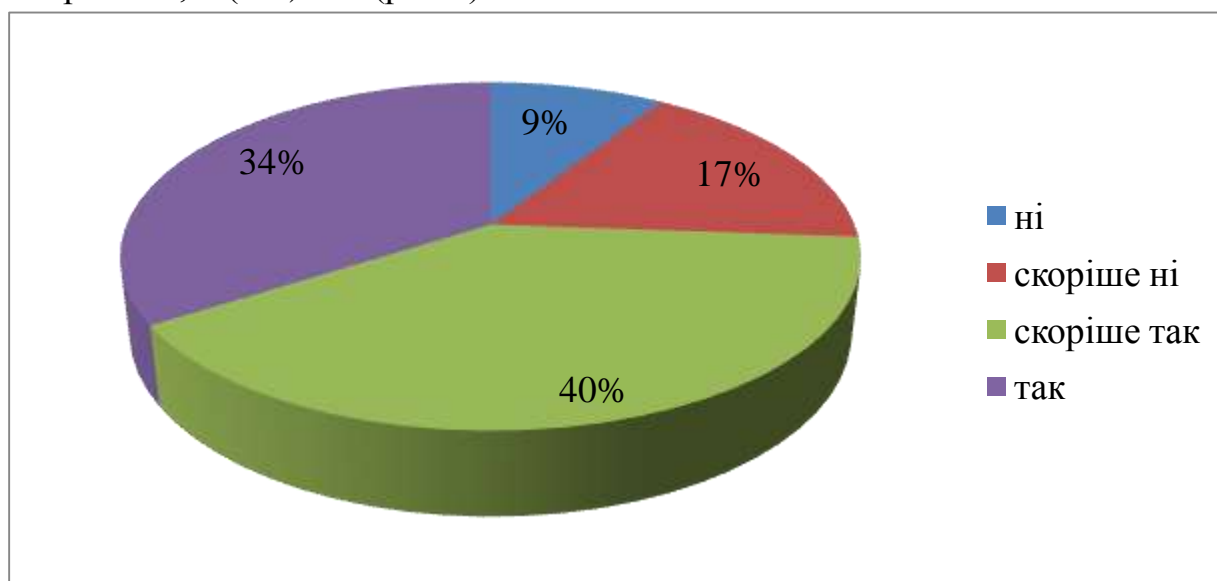

Рис. 3. «*Чи є навчання за обраною освітньою програмою (спеціальністю) сучасним та практично орієнтованим?*», %

Блок запитань щодо якості освітнього процесу дозволяє визначити рівень задоволення здобувачів вищої освіти якістю викладання дисциплін, взаємодії з викладачами та системою оцінювання.

Відповідаючи на запитання з приводу співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою, що відводяться на вивчення навчальних дисциплін 47% студентів влаштовує повністю, 37% опитаних висловили бажання про необхідність збільшення часу на самостійну роботу, та 16% - необхідно більше часу на аудиторну роботу. (рис.4)

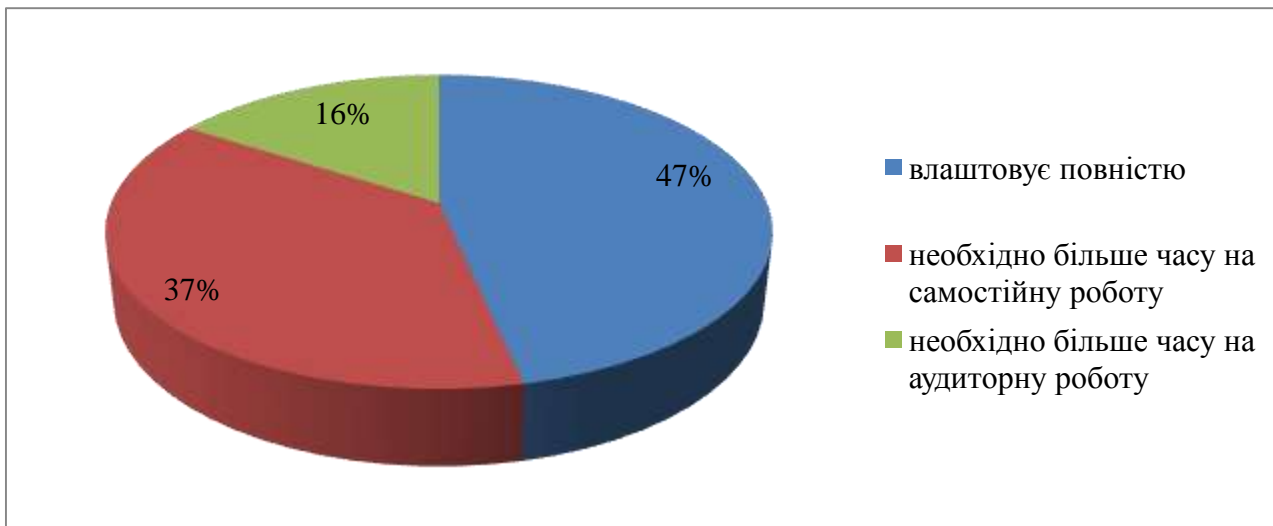

Рис. 4. «Чи влаштовує Вас співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою, що відводиться на вивчення навчальних дисциплін?», %

Також здобувачам вищої освіти було запропоновано вказати наскільки чіткою та зрозумілою для них є процедура проведення поточного та підсумкового контролів знань. Дані отримані за результатами анкетування свідчать що 40% респондентам процедура оцінювання є зрозумілою, 30% - скоріше зрозуміла, 18% - скоріше ні і 12% - не зрозуміла.(рис.5)

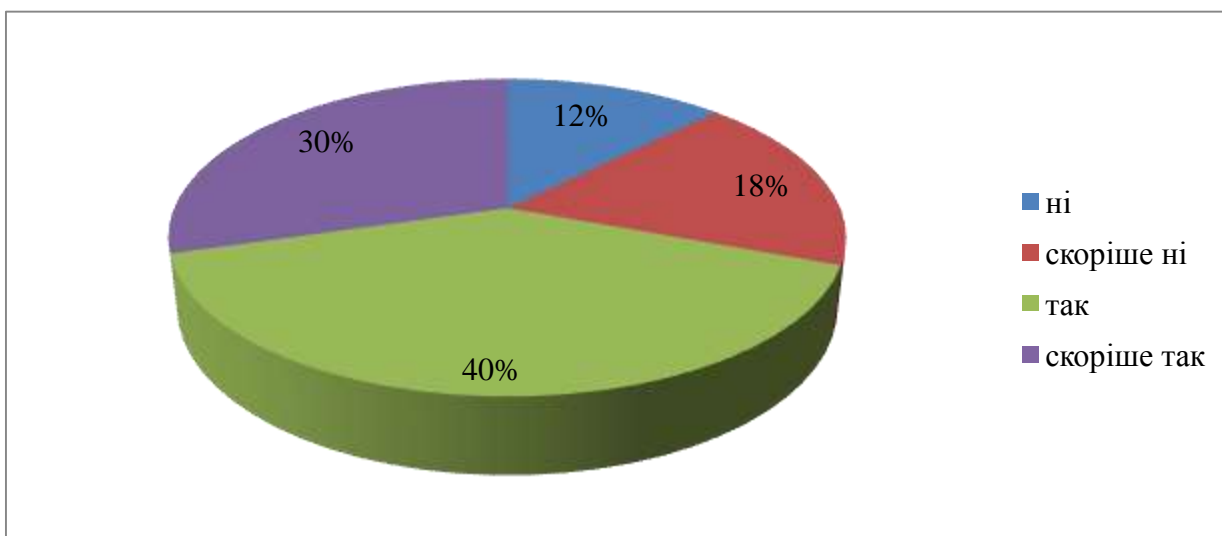

Рис.5. «Чи є процедура проведення поточного та підсумкового контролів знань чіткою та зрозумілою?», %

В освітньому процесі важлива ефективність взаємодії студента з викладачем, що безумовно впливає на якість отримання освітніх послуг. Дані, отримані за результатами анкетування, свідчать наступне: 45 респондентів що складає 51% відповіли що взаємодія із викладачами реалізується легко і ефективно, 35 (40%) – виникають труднощі у спілкуванні з викладачем, але вони носять суб'єктивний характер і 8 осіб що складає 9% відповіли, що з більшістю викладачів взаємодія не ефективна.(рис.6)

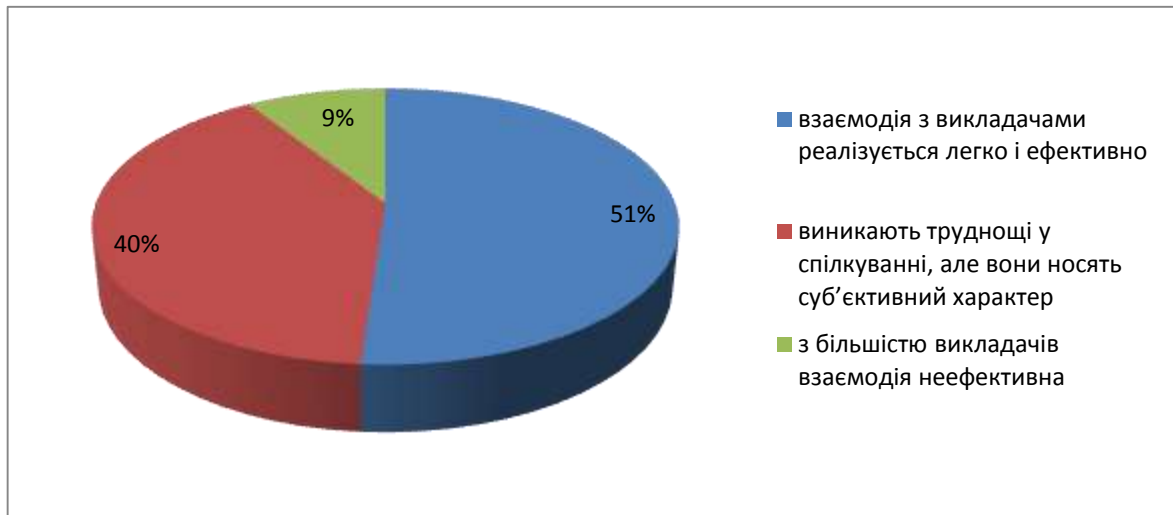

Рис. 6. «Як Ви оцінюєте ефективність взаємодії з викладачами», %

Адміністрація коледжу приділяє особливу увагу якості навчальних ресурсів та відповідає за забезпечення ефективної й безперебійної роботи комп'ютерної та мережевої інфраструктури, інформаційних сервісів ЧДБК та їх розвиток у відповідності до вимог користувачів.

Серед опитаних респондентів 64% відзначили, що електронні навчальні ресурси доступні в достатній мірі, 21% зазначили, що не з усіх дисциплін вчасно надається електронна інформаційна підтримка і 15% - вказали на те що структура викладання інформації з окремих дисциплін не логічна.(рис.7)

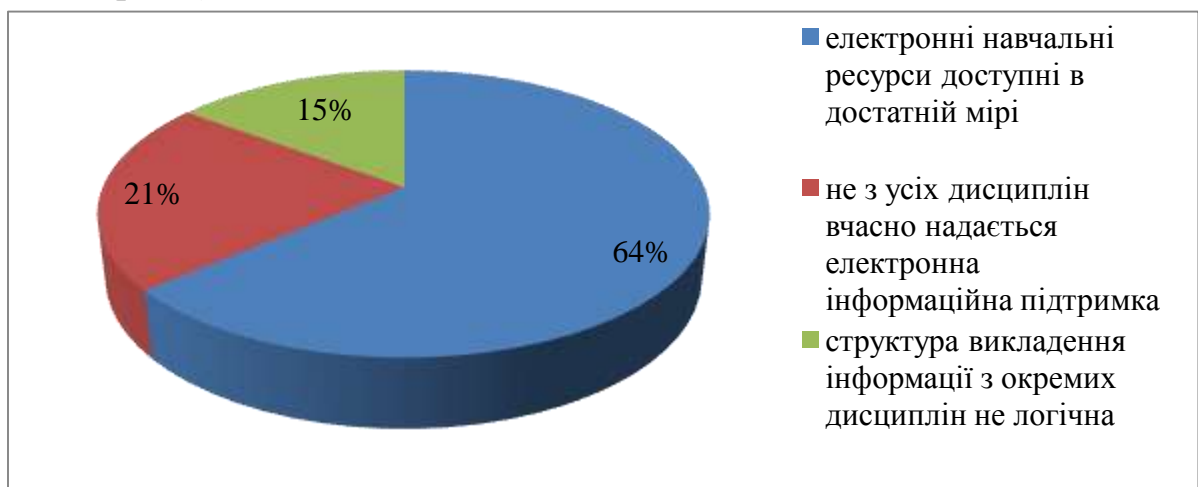

Рис.7. «Як Ви оцінюєте доступ до електронних інформаційних ресурсів коледжу», %

Аналізуючи сучасні засоби та методи навчання, які використовуються в навчанні найчастіше, слід зазначити що відповіді студентів були неоднозначними і різнилися навіть в межах курсу навчання. Із числа опитаних студентів найбільша кількість – 28, зазначили що використовуються на заняттях «тренінги, дискусійні обговорення», 20 – «ділові ігри, дискусійні обговорення», та 15 опитаних відзначили лише «дискусійні обговорення». (рис.8)

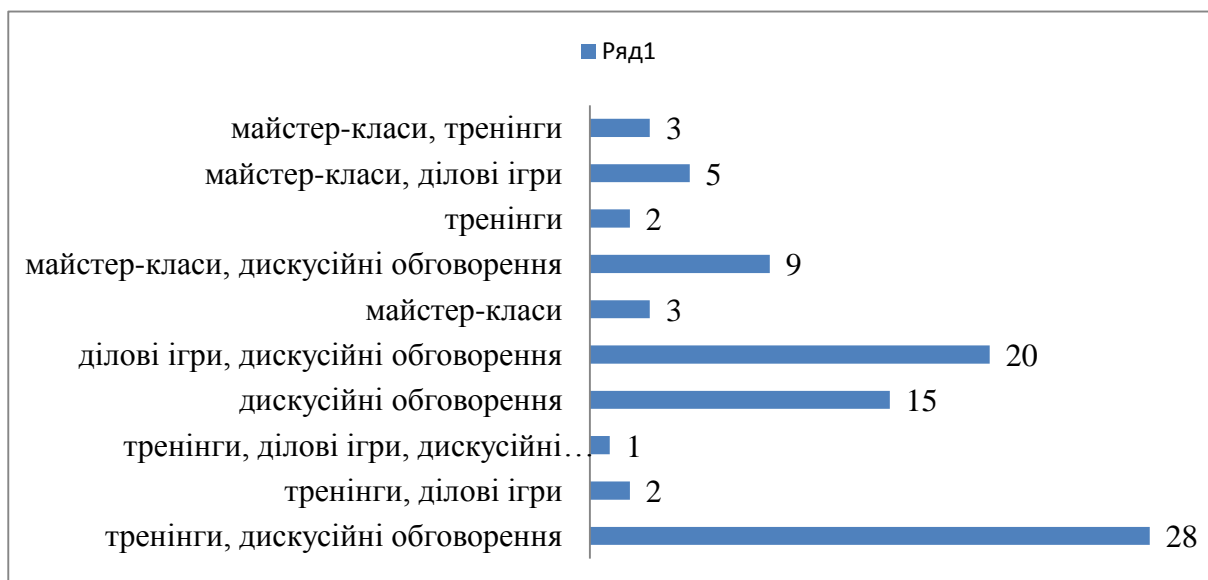

Рис.8. «Які саме сучасні засоби та методи навчання використовуються найчастіше»

Коледж популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Відповідно на запитання «*Чи зрозумілими є інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?*» 44% опитаних відповіли, що зрозуміли інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, 35% – скоріше так, 8% – скоріше не зрозуміли і 13% - не зрозуміли. (рис.9)

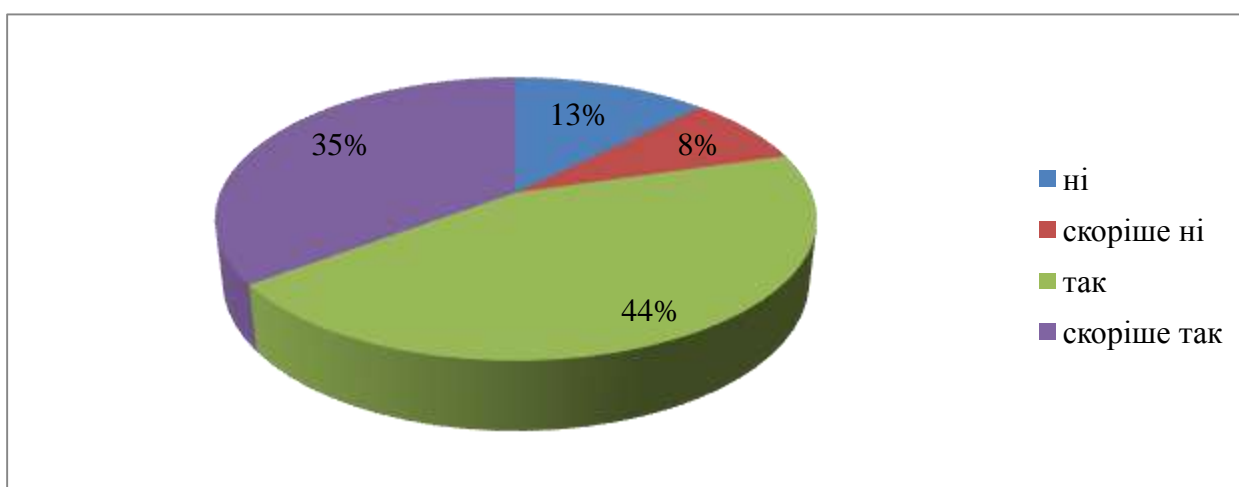

Рис.9. «Чи зрозумілими є інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?», %

Варто пам'ятати той факт, що задоволеність студентів якістю освітнього процесу в цілому та якістю освітніх програм, зокрема, є основним із основних факторів.

На запитання «Що би Ви змінили в освітньому процесі для покращення навчання за Вашою освітньою програмою?» та «Які саме очікування не здійснилися?» лише 30,68% опитаних відповіли на поставлене запитання. Більша половина респондентів, яка відповіла на дане запитання запропонувала зокрема: «більше практичних занять що пов'язані з професією». На думку здобувачів вищої освіти не всі дисципліни, що вивчаються, необхідні для їх професійної діяльності. Узагальнені відповіді представлені у таблиці 1 та 2.

Таблиця 1

Відповіді респондентів на запитання «Що би Ви змінили в освітньому процесі для покращення навчання за Вашою освітньої програмою?»

Перелік проблем	Кількість здобувачів	%
Мене все влаштовує	5	18,52
Більше практичних занять, що пов'язані з професією	8	29,64
Збільшення профільних предметів	7	25,92
Практика на підприємствах, закордонна практика	7	25,92

Таблиця 2

Відповіді респондентів на запитання «Які саме очікування не здійснилися??»

Відповіді	Кількість здобувачів	%
Всі здійснилися	7	46,67
Вивчаємо багато лишнього та нецікавого	8	53,33

За результатами опитування респондентів чи співпали їх очікування щодо освітньої програми за обраною спеціальністю з її реальним змістом були надані відповіді 30% - так, 43% - скоріше так, 18% - скоріше ні та 9% - ні (рис.10).

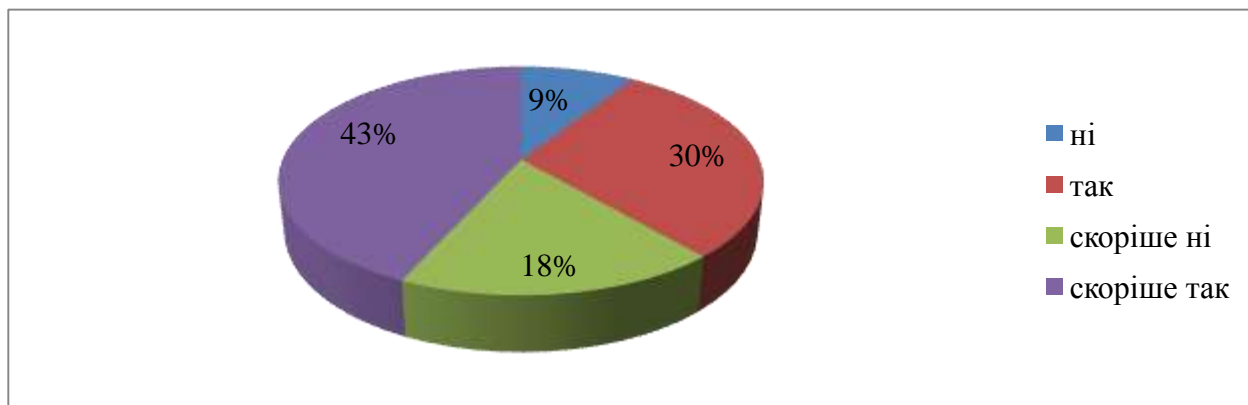

Рис.10. «Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом»,%

Загальні висновки

1. Зважаючи на усе вищезазначене, можна зробити загальний висновок – освітні послуги в коледжі надаються на достатньому рівні і задовольняють більшість студентів-отримувачів послуг.
2. Опитування респондентів що до якості надання освітніх послуг відповіли , що 89% здобувачів вищої освіти задоволені якістю підготовки за ОП «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» та вважають систему інформування щодо освітнього процесу задовільною.
3. Варто відмітити, що 74% опитаних вважають навчання за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» сучасним та практично-орієнтованим. Суттєвим є факт того, що 70% студентів вважають проведення проміжного та підсумкового контролю чітким. Це свідчить про доцільність та актуальність чинної системи об'єктивного оцінювання результатів навчання студентів.
4. Серед проблем, які відзначили респонденти: труднощі у спілкуванні з викладачами (40 % відповіли ствердно – труднощі у спілкуванні виникають з більшістю викладачів або з окремими викладачами), необхідність більше часу на самостійну роботу (47%) та збільшення аудиторних годин на вивчення дисциплін (37%).

Рекомендації відділу забезпечення якості освіти:

- 1 Кафедрам та Цикловим комісіям розробити заходи щодо покращення комунікації між викладачами та студентами.
2. Завідувачам кафедр та головам циклових комісій провести моніторинг змістовного наповнення освітньої платформи MOODLE, визначити недоліки та встановити терміни для приведення у відповідність за визначеною логікою наповнення.
3. Випускаючим кафедрам та цикловим комісіям провести у травні 2021 р. опитування задоволення освітніми послугами здобувачів у розрізі навчальних дисциплін.
4. Завідувачу кафедри економіки, підприємництва та маркетингу при оновленні ОП на 2021-2022 н.р. збалансувати розподіл навчального часу між аудиторною та самостійною роботою, з врахуванням оцінки здобувачів.
5. Запланувати проведення додаткових тренінгів для здобувачів з питань академічної доброчесності.